

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

A huelga dels fornells de Cádiz va donar lloch á un gran número d'escenes tumultuosas. Una massa humana va escamparse pels carrers atacant uns establiments y causant en ells considerables desperfectes.

Resultat: un gran número de detencions y la sus-tanciació dels corresponents processos.

El govern no té en compte qu' es sols la desesperació produïda per la miseria y la fam la que origina tan desagradables escenes. A Andalucía, país admirablement dotat per la naturalesa, les classes proletàries passan apuros tremens per menjar, perque la riquesa concentrada en pocas mans, no arriba fins a les últimes capes socials.

Qualsevol govern ben imposat de la seva missió, dictaria lleys encaminadas á protegir al pobre que no aspira més que á guanyar-se honradament la subsistencia per medi del treball; pero l's oligàrcies de la restauració no se'n preocupan de aquest problema, guardant els rigors de la repressió pels infelissos, qu'en moments determinats no poden contenir els impulsos de la desesperació.

Que ho vajan fent així, y ben prompte Espanya s'veurà entregada als furors de la lluita social.

Disgustos á la Corunya, per empenyérsse l' representant del govern en trepitjar els drets de la corporació municipal, la qual va tenir á bé prescindir dels serveis de les germanes de la caritat en alguns establiments de beneficència á càrrec del municipi. El governador s' obstina en tornarlas á colocar—que al fi ja no haurien de ser monjas—y de aquí l' conflicte, en el qual hi pren una part molt resolta la població.

A n en Sagasta se li pot ben dir:—Cría monjas y recullirás dificultats y escàndols.

En plè Congrés s' ha tirat de la manta posant al descobert l' arquerós caciquisme que reyna á Asturias. El Sr. Uria, parent del ministre de Gracia y Justicia, va llegir una carta del president de l' Audiencia de Oviedo, recomanant á un seu inferior que dugués més informes de una determinada persona que tenia dret á ser nombrada jutje municipal. Dats els termes en que la tal carta està concebuda n' hi havia per escandalisar... però alguns pares de la patria van estar conformes en declarar que la cosa no tenia res de particular. Quan l' atmosfera està empudegada, una mica de pudó més ó menys no se sent. Els nassos poch delicats s' acostuman á tot.

Això vol dir que lo que passa á Asturias passa desgraciadament á tot' Espanya.

No te, donchs, res de particular. Res, sino que la nació s' està pudrint.

Entre l's elements joves republicans s' observa aquests dies una tendència manifesta á escalar el forn. La constitució de la federació republicana, el projecte de anar á fer per Andalucía, per las provincies de Llevant, per Extremadura y altres regions un' activa propaganda, y l' actitud valenta del periódich *El País* responden á n' aquest objecte. No pot negar-se que l' ocasió comença á ser propícia. Es necessari que l' republicanismus espanyol se desperti ab tot vigor y s' llenzi decidit á una acció enèrgica, sense reparar en esforços ni en sacrificis.

La opinió ho desitja. May com avui aplauideix totas las manifestacions dirigidas, no ja sols contra l' govern, sino contra l' agotat règim monàrquic.

Felissas!... Soch molts anys hâ,
fassi fosca ó lluna plena,
l' activa y fidel «serena»
del poble republicà.
Vaig sempre fanal en mà,
y mentres sa llum us mostra
lo que us esclavisa y postra,
faig la pò á la monarquia
y espero que arribi l' dia
d' obrir la porta á la «nostra».

LA CAMPANA

La condensació del disgust públic acabarà per provocar la tempestat desitjada, que ha de sanejar la irrespirable atmòsfera, pera que puga surdir una Espanya nova de las ruinas de la vella.

PEP BULLANGA

JOCH AB TRAMPA

s'indubtable y ningú será capás de desmentirlo: tots els governs, de la restauració ensà, son fills de las falsificacions electorals

Al últim hi ha hagut qui en dany d'ells s' ha atrevit á realisar lo qu' ells han vingut efectuant en dany del país.

Ull per ull; dent per dent; falsificació per falsificació.

Aixís á lo menos podrà dirse qu' en aquest país de trampas tot se falsifica, desde las eleccions als bitllets de la rifa de Nadal.

Era l' ram de Loterías, entre tots els de l' administració pública espanyola tal volta l' únic qu' estava perfectament organiat. No hi havia paraulas per alabar la formalitat de l' administració preparant els sorteigs periòdicament, colificant els bitllets entre l's jugadors, donant voltas al bombo y proclamant els números premiats. Per tots aquests treballs el banquer se retirava no mes que un trenta per cent de las cantitats apostadas... y la timba nacional marxava com un seda.

Tots els païssos del mon l' han abolida la loteria per immoral y perniciosa, comprendent que l's pobles somiá-truytas, no van en lloch. Sola Espanya la sosté, enviant el seu bitllets mes enllà de las fronteras. En aquest punt es mes difusiva la Loteria nacional espanyola, que la ruleta del principat de Mónaco. A Mónaco l's jugadors tenen d' anarhi expresament; á Espanya l's aném á trobar á casa seva.

Cert qu' en alguns païssos com Portugal son castigats amb grans penas els introductors de bitllets de la Loteria espanyola. ¡Ay del passatger á qui se n' hi troba algun quan al passar la frontera, l' escorcollan! Ja pot dir que ha tret la grossal...

Y l' Estat espanyol no s' ruborisa de que un veí tan menut s' atreveixi á contrariar els seus interessos. Cada vegada que l's portuguesos seqüestren un bitllet donan una bofetada á Espanya. Y Espanya la reb impassible, sens dupte perque lo primer que perden els jugadors d' ofici, es la dignitat.

Lo que no ha pogut conseguir la reflexió, ni l' bon sentit, ni l' antipatia de tots els pobles civils en contra de la loteria, están á punt de lograrlo els falsificadors de bitllets.

L' escama dels jugadors ha arribat al últim extrem: ningú está segur de la legitimitat ó ilegitimitat dels números que posseix, ja sigui en forma de décims ja de meras participacions. Ningú sab si quan s' haja fet el sorteig, cas de sortir premiat, l' orrà cobrar.

La major confusió reyna per tot arreu, adalt y abaix.

El govern diu:

—Jo pagaré tan sols els bitllets legítims.

Està bé; pero y si n' surten de falsos collocats al extranger ahont no hi ha administracions de lote rías per adquirirlos directament, y l's tenedors dels mateixos al reclamar se veuen apoyats per alguna

A propòsit de un discurs de ruda oposició pronunciat al inaugurar-se l' Assamblea de Amics de la Ensenyança, pel Doctor Sales Ferré, catedràtic de la Universitat central, á la fas del ministre de Ins-

trucció pública que presidia l' acte, alguns periódichs rotatius de Madrid, consignan el fet de que l' opinió acull ab calor y entusiasme sols els attachs enèrgichs y radicals contra l' règim.

Homenatje á Pi y Margall

Corona dedicada al ilustre republicà pels federales de Barcelona.

(A. y A. Santamaría, constructors.)

gestió diplomática ¿qué fará 'l govern: pagará ó no pagará?

Quan se juga ab limpresa se comprén fins á cert punt que ningú s'figí ab els jugadors; pero quan en el joch se fan trampas y fullerias, ja aixó no pot tolerarse, y las nacions totas estan en el cas de sostener una especie de policia internacional per impedirlo.

En la qüestió de les falsificacions, el govern té tots els medis de vigilancia per evitarlas, devia, per interina providencia, revisar tots els bitllets, avants de procedir a l'extracció dels números premiat, ressellant els legitims y retirant els falsos, no sense indemnizar als tenedors dels mateixos que haguessin demostrat haverlos adquirit de bona fé. Així procediria 'l banquer de qualsevol timba que mirés pel porvenir del seu negoci. Que de moment li podria costar així una suma considerable, no hi ha dupte; pero á lo menos salvaria 'l crèdit.

En canvi, no fentlo així, tonto serà qui en lo successiu s'arrisqui á comprar un sol bitllet, que després de premiat, pot resultar fals.

Y encare que no 'n resulti. ¿No's diu que 'l govern ha donat ordres á las administracions de no abonar cap premi, recullint els bitllets favorescuts que s'presentin al cobro, mitjançant recibo, per enviarlos á la revisió de la Direcció general? ¿Quina jugadora cambiarà un bitllet premiat que al fi es un document pagador al portador, per un simple recibo, exposantse á que passant aquell de una mā al altre s'efectuhi un *cambioso*, y á que li digniu després que 'l bitllet que ha presentat resulta fals?

* * *

Lo mateix pot succeir en un altre terreno. Sabut es que la major part dels bitllets de la rifa de Nadal estan distribuïts en infinitas participacions.

Ara bé, suposém que un d'ells treu una de les sorts grosses. Si 'l depositari del bitllet no es un home de prou confiança y s'deixa tentar pel dimo-

ni de la codicia ¿te mes que anar á una imprenta á ferse fer un bitllet fals del mateix número, pera poder dir á tots els co-participes:—Senyors: hem tingut un goig sense alegria: el bitllet que tenia per hò ha resultat ser dels falsos?

¡Quànts y quànts casos com aquest no 's donarán en el present sorteig! ¡Y quànts disgustos per tot arreu!

Desenganyinse, de trampas tothom ne sab fer, sempre que 's pot tenir l'esquena ben guardada. Y la ditzosa falsificació dels bitllets serà un bon escen per burlar impunement als infelissos que han fiat els seus diners al etzars de la loteria adquirint participacions.

Nosaltres creyem, donchs, que 'ls falsificadors de bitllets han donat un cop de mort á un abominable vici nacional. La mera suposició de que pot haverhi bitllets falsificats fà poch menos que impossible!

Dirà 'l govern als jugadors:—Anéu directament á las administracions á adquirir bitllets.—Pero ¿y 'l extrangers? ¿Cóm s'ho farán per anarhi? Apart de això, un gran número de bitllets se colocan perque 'ls revenedors els ficam materialment pels ulls. ¿Qui serà en lo successiu que compri un bitllet á un revenedor?

La Loteria, donchs, está gravement amenassada. El govern farà molt bé en suprimirla, y ja que l'ocasió s'hi presta podrà ferho de una manera original.

Donant un decret, declarant que no 's farà l'proxim sorteig, ni se'n farà cap més fins y á tant que quedin ben depuradas las responsabilitats de las falsificacions.

Y sent això una feyna tan llarga que bé podrà prolongar-se fins al dia del judici, ab l'excusa de pagar els gastos de la investigació y com una bona despedida podria quedarse ab tots els quartos.

Així se fa en las casas de joch al veure's sorpresas per la policia. Má als diners de las postas, y qui mes ne pot arreplegar mes 'membra. El govern els te y podrà quedarse'... y així desapareixerà hasta 'l desitj de que tornés á restablir-se may más la gran rifada nacional.

P. K.

iPIT Y AMUNT!

No hi ha ningú en absolut que s'atreveixi á negarlo. La monarquia restaurada no te mes partidaris que 'ls que menjan á la seva sombra y encare aquests vividers li tenen un carinyo y tan respecte com els capellans á Deu.

Tothom está convensut de que la monarquia es l'obstacle secular que s'oposa á nostra regeneració; que si la feyan desaparèixer ab una puntada de peu rodariàn ab ella el militarisme que 'ns desangra, el clericalisme que 'ns embruteix y la empleomanía que 'ns roba els quartos, pero tothom s'entrete en barallar-se per lo secundari treyent la punteria de lo principal.

El poble, la opinió pública, tothom espera que qui pot per sa importància política, per sos mèrits ó per sa posició, comensi la verdadera tasca d'atacar el mal d'arrel, empenyent cap á l'abim á la institució monàrquica, odiosa per sos privilegis, perjudicial per sos arcaboteries y ridícula per sos anacronismes. Quan del present concert d'afemel·lates eufemismes, de convencionalismes cobarts y de criminals silencis, s'aixeca una veu viril que diu la veritat ab la seva necessaria cruesa, to l'aplause spontani de la opinió, pero després quan ve la persecució de que 'l fan objecte els lacayos de la monarquia, la opinió l'abandona.

Si l'home enèrgich qu'en un moment donat ha sabut ferse portaveu del sentiment general del país

es un periodista serà perseguit; si es un catedràtic serà postergat; si es un diputat serà ofegada la seva veu pels udols y lladruchs dels gossos ministerials. Veurem que li passarà al catedràtic Sr. Sales Ferrer qu'acaba de parlar escoltant als dictats de sa conciència y no als de las conveniencias de ningú.

Es qüestió, donchs, de no desamparar á qui ó a quins emprenguin valentment l'únich camí pera fer algo de profit per Espanya. Els joves diputats Lerroux, Blasco Ibáñez y Soriano han començat desde *El País* una campanya energica contra la monarquia y van á empredre'n un'altra á favor de la concordia y de l'accio republicana. El govern ja estudia la manera de fastidiar al periòdic passant per sobre la de ley en sas desatentadas persecucions, y vol atropellar als diputats fent autorizar pe's petes dels Congrés son processament. No deixém sols als valents diputats republicans.

Els hora de deixar á un cantó rezels de tota mena, desconfiansas ridículas atidades per nostres enemiche, peresas suicidas fomentadas per bagarreria idiosincrásica y no per desengangs més imaginaris que reals, ambicions personals mal fonamentadas perque son els mèrits y no las ganas qui darán els primera llochs. No tingüem més objectiu que ensorollar la Monarquia y reconquistar la República, y que 'ns vegi á tots al seu costat el primer que 's llenxi á la lluya pera conseguirho.

JEPH DE JESPUS

El país de la ignorancia

Fel diputat republicà Melquades Alvarez ha atacat el pressupost de Instrucció pública, per mesquí y deficient, pronunciant un discurs admirable, que hauria de ser la bandera de tots els partits que s'interessan per la regeneració de la patria.

Tots els pobles han considerat la instrucció dels ciutadans com sa primera riquesa. Sols Espanya ab un cens de 18 milions de habitants, té 12 milions de analfabets. Sols Espanya ab 3.617.000 noys, ne conta sols 1.617.000 que assisteixin á las escolas. Dos milions de homes del porvenir deixan de gosar dels beneficis de la instrucció. ¿Cóm es possible 'l progrés moral, ni material, en un país de ignorant y de superstitiosos?

Tota la culpa recau sobre 'ls governs, que no escatiman els recursos del pressupost pera dotar á las institucions, al clero, al exèrcit, á las classes passivas, á las representacions diplomáticas, y en canvi's tancan á la banda, quan se tracta de millorar l'ensenyança pública.

Bèlgica que té una tercera part de la població que nosaltres, gasta en instrucció primaria cinqu vegadas més qu'Espanya; Holanda ab una població que no arriba á 5 milions, hi inverteix 35 milions de francs; Noruega que no arriba á 2 milions, 10 milions 600.000 francs; Suissa, ab 4 milions, 28.220.000; Austria, 127 milions; França, 223 milions; Alemanya, 328 milions; Inglaterra, 376 milions, y 'ls Estats Units, 986 milions.

Espanya 's queda ab 25 milions y encare mal pagats.

Tenim 24 mil mestres, dels quals més de 14 mil no arriban á percibir ni tan sols 625 pessetas anuals. N'hi ha 787 dotats ab 26 céntims diaris; 1.784 ab 38 céntims; 5.031 ab dos ralets y bon profit; 3.067 ab tres rals, y 4.321 que fluctúan entre tres rals y una pesseta. ¿Quina instrucció poden donar aquests infelissos, condemnats á morir de fam y de vergonya?

La major part de las escolas están instaladas en locals inmundos y antihigiènics, que son mirats pels noys ab antipatia quan no ab verdader horror.

¿Y ab aquests elements se vol sembrar les llevors de la instrucció en la inteligença de la infància?

• • •

En la ensenyansa superior, descontats els 12 milions de pessetas que percibeix l'Estat en concepte de matrícules, exàmens y graus, no s'hi inverteix més enllà de 6 milions de pessetas.

A la Companyia Trasatlàntica ja se n'hi donan 8 de subvenció.

En els Instituts y Escoles Normals els professors auxiliars tenen el mateix sou que 'ls bedels. En las Universitats els catedràtics numeraris que han guanyat la plassa per oposició, percibeixen igual sou que 'ls porters dels ministeris. En material científich pera las deu Universitats espanyolas, no 's gasta més per bandas militars que per material científich de tots el Centres d'ensenyança.

No té, donchs, res d'extrany que la tal ensenyansa resulti poc menys que ineficàs y esterà, y qu'en aquest concepte vaja Espanya un sige endarrera respecte als demés païssos civilitzats.

Els governs de la monarquia y 'l seu auxiliar clericalisme, poc ó gens s'han preocupat d'alsar el nivell intelectual del poble. Massa saben que un poble ilustrat y conscient trobarà prompte 'ls medis de lluirarse de la seva ominosa tutela. Per això no han reparat en mantenirlo ignorant pera millor dominarlo.

Pero com siga que constitueix una excepció dintre d'Europa, ó ell se redimeix per sa propia virtut, ó serán altres pobles més ilustrats els que s'en-carregarán de venir á destruir aquest foc de ignorancia y fanatisme.

Han passat els temps de la invasió dels bárbaros. Avuy s'efectúa la invasió dels pobles ilustrats.

J.

BATALLADAS

IURE desunitis, separatis, desconfertos, es viure sense profit pera la causa republicana, que á tots ens interessa.

Comprendentlo així els diputats joves de la minoria republicana del Congrés, han donat un manifest sentant las bases de una federació de tots els organismes republicans. Els comitès, els cassinos, els grups de cada localitat, sens abdicar de sos ideals particulars, constituiran una organització única. El conjunt de federacions locals constituirà la federació provincial, y de la representació de las federacions provincials ne surgerà la federació nacional que tindrà á son càrrec la direcció suprema del partit republicà.

No hem de dir nosaltres que acceptem aquest plan de organització, á falta de un altre millor, que seria la refusió completa y perfecta de tots els grups en un sol partit.

Pero com creyem que la federació republicana produirà aproxiacions y engendrà alguna activitat ben vinguda sigui!

En política traballant per un fi comú—y aquest fi, en el present cas no pot ser altre que l'avinent de la República—es com la gent acaba per entendres. ¡Avant, donchs, y sempre avant!

El País se llansa pel carrer d'en-mitj, publicant una serie d'articles notabilissims titulats *Ecos de Palacio*.

El mal es que aquests ecos, ab tot y ser tan viidents, el govern els ofega tan bon punt se produxeixen, haventse donat el cas de segrestar el número en el mateix moment de sortir de la imprenta.

Pero no importa! Els ecos de *El País*, el país els recullen.

S'pot segrestar un periòdic; pero es impossible segrestar la conciència nacional.

A n'en Montero Ríos l'acaben de nombrar académich de la *Historia*.

Han esperat á ferho cap á sas vellesas, perque essent com es un home de molta història, aquesta resultés més llarga y més completa.

De totas maneres, quan prengui possessió del càrrec podrá llegir un treball sobre la seva intervenció en el tractat de París.

Y la posteritat al repassarlo dirà:

—¡Envejable naturalesa la de 'n Montero Ríos, que després de haver estampat la firma al peu de aquest tractat, no va morir de vergonya!

En l'Ajuntament de la Seo de Urgell, carlins y liberals están empetats, y de aquí la dificultat d'elegir arcalde.

No obstant es molt fàcil que se'n empotri la vara, un tal Llinás, sargent carlí en la passada guerra civil, eficacment protegit avuy pel fill de 'n Martínez Campos, diputat per aquell districte.

Els carlins tenen un interès molt gran en aquesta solució per si 's presenta 'l cas de una nova guerra civil, poguer favorir als seus corregionaris, conforme varen ferho en la guerra passada.

Y això estém.

En Martínez Campos, pare, va conquerir la Seo pera 'ls liberals. Y en Martínez Campos, fill, fa tot lo imaginable pera conquerir-la pels carlins.

¡Bonica manera de honrar el títol de Dux de la Seo de Urgell, que va guanyarli 'l seu pare!

La Junta municipal de vocals associats de Zaragoza, al discutir els pressupostos pera l'any 1902, va acordar suprimir l'impost de consums sobre 'ls queviures de primera necessitat: carn, pà, oli, ví, carbó, etc., etc.

Aquí tenen un exemple que seguir els regidors de Barcelona que han de prendre possessió 'l dia de any nou.

Ja sé que alguns dirán que no hi ha manera de substituirlos.

Pero tampoch, per las classes traballadoras, hi ha manera de viure á Barcelona.

Aquella senyoreta Ubao, arrancada de la clausura, ahont s'havia retirat, baix la sugestió dels jesuïtes, y contrariant la voluntat materna, acaba de cumplir sa major edat.

—Ja que sembla que no 'ns treuen, companys ¡visca l'alegria!

—¡Tens rahol!... D' aquí á Sant Jaume encare hi falta algun dia.

—Ja que sembla que no 'ns treuen, companys ¡visca l'alegria!

—¡Tens rahol!... D' aquí á Sant Jaume encare hi falta algun dia.

Diu un telegrama de Cádiz:

«Hasta las seis de la tarde permaneció el Juzgado en la Cárcel tomando declaraciones á varios de los procesados con motivo de los últimos sucesos, entre ellos al Barbero que afeitaba gratis á los huéquistas.»

¡Ja veuen quin delicte mes monstrós! ¡Tenir la navaja als dits y en lloc de tallarlos el coll, afaytarlos de franch!

No pot arribar mes enllà la maldat de un barber!

Ab l' excusa de que 'ls ciris que 's portavan á Santa Llucia, podían no ser de cera pura, vā establir en la Catedral de Barcelona un despaig de aquest article, encerant als devots que desitjessin quedar bé ab la santa.

«Y 'ls investigadors de contribucions que han fet? Han exigit la correspondent matrícula als mercaders del temple?

Quan Santa Llucia no 'ls ha obert els ulls, fins n' hi ha per dumptar del poder espiritual de la patrona dels cegos!

Aquí vā una *legenda noruega*.

—Aquest arbre fā nosa—diu el pagés—hi ha que tallarlo.

—Cóm s' entén! Ab una capsalada tan hermosa!

—Respon el propietari.

—Pero si té tota la soca podrida!

—Y qué hi fá! A la seva sombra han descansat els meus pares y 'ls meus avis: simbolisa las tradicions seculars de la familia.

—Si no se 'l talla, ell sol caurá.

—Y tallant vas á riscos de que caygn sobre 'l galliner y l' aixafí, de que fregui la fatxada de la casa y la ompli de sots. A mes de aixó fora l' arbre quedaría un buyt molt lleig. Totas las casas de camp tenen un arbre centenari, com totas las nacions tienen exèrcit, marina, clero...

Al sentir aixó l' pagés s' allunya refunfunyant entre dents.

Y en tant, la frondosa capsalada s' agita empsa pel vent; les fullas castanyetejan com si un fret de mort las fes tremolar.

El tronch gemega y 's parteix.

Y 's derrumba l' arbre, destruhint no sols el galliner, sino la casa y matant al amo.

Aquí á Espanya també l' tenim un arbre de aquests.

Y cal tallarlo, si no volém que al derrumbarse 'ns agafi á sota:

Una anècdota que aquests días corra per las columnas de la prempsa extrangera.

A un diplomàtic francés li vā dir en Krüger:

—May hem d'esperar de la nostra victòria, que per altra part està anunciada en la mateixa Biblia.

Invitat á explicarse, vā dir:

—Si senyor: ningú ignora quins son els animals heràldics de Inglaterra. Donchs el salm 22, versicle 22, diu així: «El Senyor me salvára de la gola del lleó y de la banya del unicorni.»

Aquesta sortida bíblica, es realment enginyosa. Pero, en la pràctica resulta que al mateix Deu á qui invocan els boers pera salvar la seva independència, invocan els inglesos pera destruir-la y aniquilarla. Y 'l Senyor fins ara fá'l distret, sense decidir-se pels uns ni pels altres. Pot ser no s' adonará de lo que passa hasta que 'l munt de cadávers arribi fins al cel.

El minstre de la Gobernació Sr. González tot sovint està malalt.

Aquesta propensió á constiparse porta mes que de lo que sembla á primera vista.

Així quan vaquí la jefatura del partit, el tal González tindrà molt guanyat, per ser entre tots els candidats, en aixó de anar-se'n al llit á cada dos per tres, el que ofereix mes punts de semblansa ab en Sagasta.

En Villar (Vizcaya) vā fugir una monja del convent, despenjantse de una tapia, per medi de una corda qu' ella mateixa vā fabricar ab las cintas y cordons dels hábits. Pero la corda se li vā trencar y vā inferirse al caure considerables contusions. Com de las Gerónimas.

Sr. Juan Dó, cuitis á deixar llest el seu aparato de volar.

No mes que ab els que colocarán en els convents de monjas, té assegurat un gran negoci.

El minstre de la Gobernació ha dirigit una circular als mestres d' estudi, invitants á contribuir a la ciutat de Sant Petersburg.

Si jo sigues mestre d' estudi, li contestaria:

—Senyor minstre, de diners no 'n tinch; pero tinch idees. Y aquí n' vā una per si creu oportú acullirla. ¿No valdría mes que 'l bronze que han d' emplear en la fundició de l' estàtua de D. Alfonso XII, l' invertissen en acunyar monedes de cinc céntims pera pagar els nostres agravios? Mal po guessim comprar sols un llonguet, resultaria que 'l monument al rey difunt, ja que no podíam erigirlo en el nostre cor, li erigiríam en el nostre estómac.

Llegeixo:

«El rey Eduard VII de Inglaterra està gravement malalt, no podent sortir de les seves habitacions.»

Vels hi aquí un rey proclamat de fresch y á qui 'n nou ofici no li proba.

Pero ¡bah! recordis que no es sols el seu govern el que té facultats discrecionals pera posar en estat de siti las colonias y las repúblicas Sud-africanas. La Mort també l' posa l' estat de siti. Y quan ella publica 'l bando, tant hi va 'l rey, com el papa, com aquell que no té capa.

Una anècdota dels Estats Units qu' espigolo en un periòdic estranger.

Sent President de la República en Cleveland, percia la suma de 250,000 franchs que li era pagada per mensualitats, á rabió de 20,833 franchs 33 céntims.

Aré bé, vuit anys enrera 'l Tresor americà li vā remetre un chec lleugerament inferior á la suma fixada. L' error era de cinc céntims.

En Cleveland ni menos vā notarho; pero el Tresor

america al repassar els comptes vells vā reconeixer de aquests últims dies el famós error y s' apresurá á subsanarlo, enviant al ex-president un chec de cinc céntims.

L' interessat en lloc de cobrarlo, s' proposa guardar-lo com un recort.

Si com es natural l' enquadra, aquell chec de cinc céntims dirà mes ell tot sol que molts dels grans quadros de costums americanas.

Traduixeo de *El Motín*.

«L' ensotan Aquiles Fedesio qu' explota 'l poble de San Fedito (Italia) sostenha continuas disputes ab el seu papá per qüestió de interessos. Mes de una vegada l' amenassa ab foradarli 'l tufí de la intel·ligència.

El pare no prenia en serio las amenassas, perque s' resistia á creure que hagués pogut engendrar un fill tan deplorable. S' olvidava de que l' havia fet capellá.

El 2 de juny de l' any de gracia corrent, l' ensotan, revòlver en mà estigué esperant á que l' pobre vell passés com acostumava per un carrer desert, y al tenirlo á tret vā introduir dintre de son tremolenc el filantròpic contingut del revòlver, y... res.

«un crimen más en Montiel y otro cadáver en tierra.

«El bon ministre de Deu tractá de fugir, un cop cumplida la seva santa missió; pero sigue trinat, y

ara son amos de fàbrica. ¡Quin progrés! en cinc cents anys!

Al pis de davant de casa venen á estars' hi jesuitas: muller, tanca bé 'l balcó y desseguit glassa 's vidres.

Els días que passo gana y no tinch diners per pa, quan veig que 'ls fornells n' estan plens, 'tiro uns càlculs més estranys!...

L. WAT.

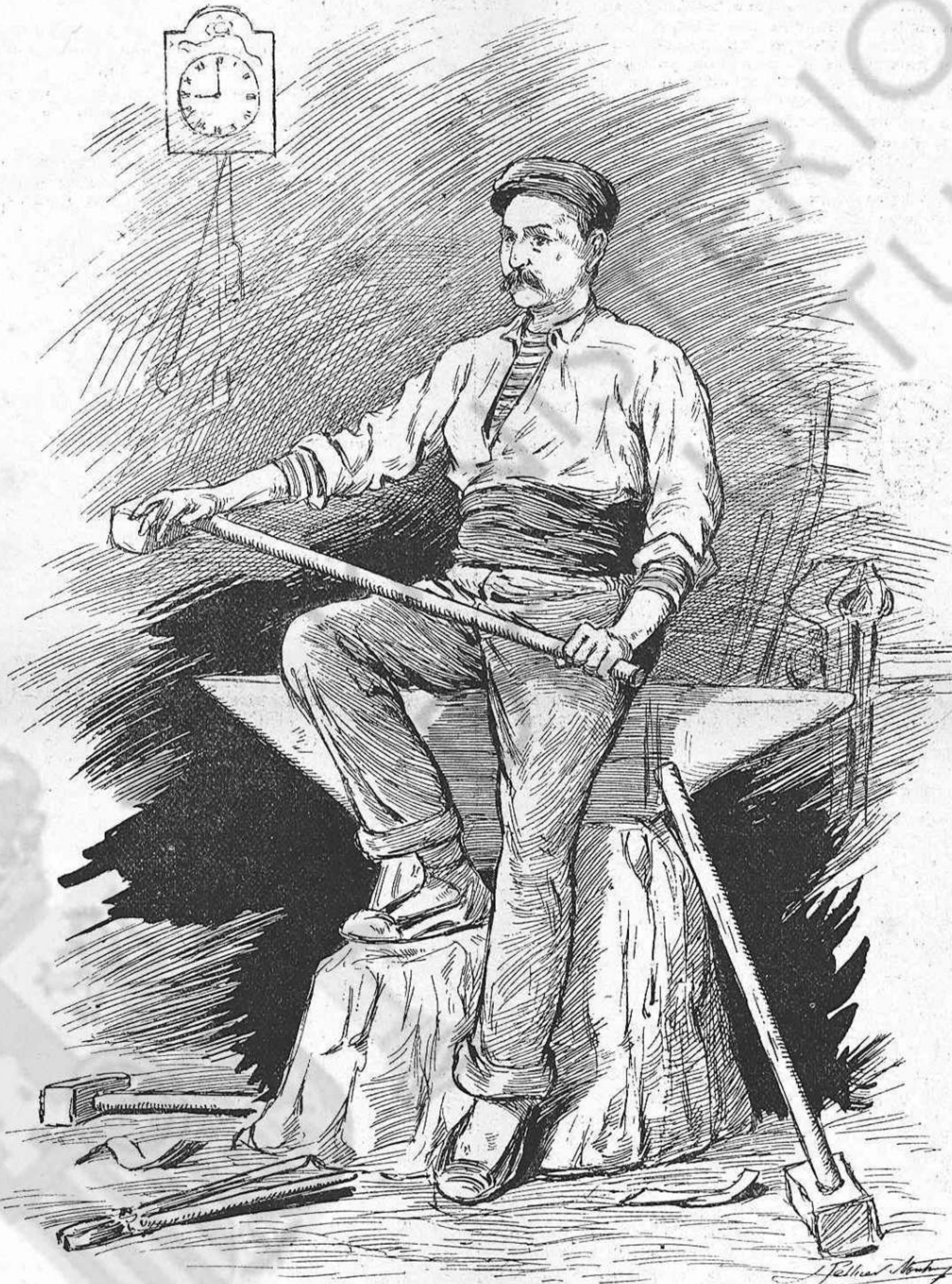
Se troben dos beatas en una iglesia, y una d' elles diu á l' altra:

—Óom s' enten, Sra. Mónica! Ara mateix acaba de sortir de un confessionari y ja se 'n vā á un altre?...

—Sí, senyora, sí...

—Y aixó?

La «huelga» dels manyans

—Aquí m' estich descansant, y aquí m' estaré fins que 'l rellotje del traball s' aturi á las nou horas.

á no ser la presencia de la forsa pública, 'ls devots fidels n' hauríen fet carn de pilotxa.

—No n' hi ha per desesperarse, com á bons espanyols que som?

Perque de capellans de aquest calibre no 'ns cre Yam tenire sino nosaltres; y ara se 'ns despenja Italia, deixantnos ab un pam de nas.

Consolemno pensant que 'ls bons exemples igual que las bonas llevors fructifican per tot arreu.

El gran traball del obrer no es guanyar la senmanada; lo més peligroso de tot es viure ab el sou que guanya.

Noya, no estich per més quentos; prou missas, prou confessions: tot lo que 'l rector t' ensenya també t' ho ensenyará jo.

Avans, els potentats duyan el nom de *senyors feudals*;

ara son amos de fàbrica.

¡Quin progrés! en cinc cents anys!

riliskoff, J. Casasequ, Un cançà ba à custura, Joan Massó Amillach, Músclus y A. Ribas LL.

XARADA

Hu-invers part d' una persona, animal dos ab tercera; y dos ab invers-primer; es una fruta molt bona; primera objecte de pesca, tercera inversa vegetal; y en conjunt, una total si es plena de vi, m' engrasca.

BIANCHI

ENDAVINALLA

Si 'm vols buscar un moment veurás que la lluna 'm té, tota moneda també y la persona igualment. Vaig á darrera la creu y aixó que ciri no sô. Vaja, que ma solució me sembla que clara 's veu.

J. MORET DE GRACIA.

TRENCA-CLOSCAS

RAMÓN TERÉS

CLOT

Formar ab aquestes lletres lo títol d' un drama del immortal Pitarra.

AYGUA FREDA

ROMBO

Sustituir los punts per lletres de modo que 's llegeixi vertical y horizontal. Primera ratlla: consonant.—Segona: animal.—Tercera: prenda para vestir.—Quarta: animal (plural).—Quinta: especie de cubell para fer bugada.—Sexta: part d' auzell.—Séptima: consonant.

ALBERTET DE VILAFRANCA

GEROGLÍFICH COMPROMIT

DO-BLE

FELIP BARATA

CORRESPONDÈNCIA

Caballers: Luis Figuerola y M., Lisran Llo, Antoni Felius, Un mestre de pàrvuls, Un arraventa tronas, Un almogàvar, Birliskoff, Un terrassenc, J. Costesque, Expressións a la família.

Caballers: Albertet de Vilafranca, Pep Serra Vidal, Un dependent, R. Fustart, y E. A., E. Gerubert y A. Ribas LL.: Alguna cosa s' ha quedat en el garbell.

Caballer: Peret Aguiló: Els trenca caps han d' anar separats y ab la solució y la firma al peu de cada hú.—J. Farrés Gairalt: No se 'n pot treure cap profit.—Eudald Sala: Potsé hi vají la xarada que veig que va dedicada.—Amich Juncosa: Tot aixó es molt poca cosa.—Basal: El seu himne á la Llibertat es molt dolent.—M. Carbó d' Alsina, Pot passar per la libreria que no crech que l' editor hi posi inconvenients.—Andresito: De las dugas, una, probablement Slojurt: Està ben escrit però no diu res de nou.—G. Percafitas: Massa modernista y massa liuira.—Pep Llauné: Totas dues me van bé y... gràcies eh!—Xich de la Masia: No va del tot mal.—J. F. y G: Aixó es molt picant. Envíhil á La Perdiu ab salsa.—Lluís G. Salvador: Bueno, merci.—C. H. Xivixell: Els cantars s' aprofitaran, a falta dels de l' Ego Sum.—Anton A. y R: La poesía es excesivamente larga y excesivamente dolenta. Mésclar ni l' ayuga.—A. Campi Hpa: ¡Qufnas ganas de traballar sense profit!—Versos dolents, y en castellà? ¡A n' en Doys con ese hueso!—J. Alamaliv: Veurém, potser que sí.—Pere Ballana: ¿Epifanis per Nadal? No val á badar.—Seraff Finchs y Finits: Aixó no té agafador —J. Vallés: Sense condicions.—A. Vilalta Roca: ¡Si la nota no fós tan pessimista!

ALMANACH DE LA CAMPANA

ANY -1902- Preu 2 rals

ANTONI LOPEZ, Editor

Reus del Mig. 50

Impremta de LA CAMPANA Y LA ESCUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. "Lorilleux y C."